

IV.

Betænkning

over

Udkast til Lov om Dannelsen af Landvæsens- og Overlandvæsens-Commissioner m. v.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg.)

Hele Udvalget har været enigt om, at, naar der gjøres saa betydelige Forandringer i Landvæsenscommissionernes Sammensætning og i Paaankningsmaaden, som i Regjeringens Udkast foreslaaet, bør man ogsaa nøiere bestemme den hele Fremgangsmaade, der bliver at følge ved Landvæsenscommissionerne. Hvad Lovgivningen herom indeholder er temmelig ufuldstændigt, og idet Landvæsenscommissionerne under Landboforholdenes Udvikling oftere og oftere ville blive satte i Virksomhed, og et større Antal Mænd ønskes kaldede til at deeltage i Udførelsen af Forretningerne, synes det saa meget vigtigere, at baade de, der skulle afgjøre Sagerne, og de, som søge Afgjørelse i deres Sager, vide Besked om den Fremgangsmaade, der bliver at følge.

Udvalget har derfor forsøgt at fuldstændiggjøre Regjeringens Udkast ved at foreslaae Lovforskrifter om de vigtigste forekommende Forhold. Vi finde det usornødent at begrunde disse Forslag i det Enkelte, og skulle blot bemærke, at vi have søgt at gjøre Fremgangsmaaden saa simpel som muligt og at bevirke en saa hurtig Afgjørelse som muligt; dette have vi navnlig formeent at opnaae ved i det Hele at gjøre den saakaldte undersøgende (instructoriske) Rettergangsmaade til den gjældende,

hvilken ogsaa efter disse Sagers Beskaffenhed synes at være den til deres rigtige Paakjendelse bedst skikede.

Til Fuldstændighed i denne Materie vilde det maaskee endnu have været rigtigt at berøre Landvæsenscommissionernes Competence; men vi have opgivet dette, da det ikke vel kunde skee paa anden Maade end ved at opregne de Tilfælde, der af Lovgivningen ere henviste til at afgjøres ved Landvæsenscommissionerne, og ved Henviisning til de herhenhørende Lovbestemmelser, hvis Regler om selve Retsforholdenes Ordning dog ikke kunde optages i denne Lov, saaat det ligesuldt vilde være nødvendigt at ty til ældre Love.

Medens vi have forenet os om de fleste i Forslag bragte Bestemmelser, er der dog tre Punkter, hvori saadan Entighed ikke har været tilstede.

Udvalgets Fleertal, bestaaende af alle dets Medlemmer med Undtagelse af Klein, formener, at Landvæsenscommissairerne i det Væsentlige ere mere Skjønsmænd end Dommere, og at det derfor ikke er i Strid med almindelige Grundsatninger, at de udmeldes af Amtsraadet, der formenes at være bedst skikket til at udvænde et større Antal Mænd i Districtet med de fornødne Egenstaber. Ministeriet selv kan ikke